

23/04/2023

לכבוד

סני"צ חן כינור

הממונה על חוק חופש המידע

משטרת ישראל

הנדון: מענכם לבקשה חופש מידע – נהלי מערכת "צעקה" והפעלת יחידת פרשים

מענה מיום 19.04.23 לפניה מספר 106482 מסי חופש מידע 382/23 (מספרי המשטרה)
בקשת חופש מידע מספר 366079 בנושא נהלי המשטרה לעניין מערכת צעקה ויחידת הפרשים

בהמשך לסירובכם שבנדון, המפנה לסעיף 48(4) לחוק חופש המידע וכאמור בסימוכין, אנו, התנועה לחופש המידע והאגודה לזכויות האזרח מבקשים כי הרשות (להלן- המשטרה), תשקול תשובתה מחדש ותורה על מסירת המידע המבוקש, או לחילופין תסרב למסירת המידע בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק והכל כמפורט:

1. המענה אינו עונה על המבוקש:

במענה שבנדון ובסימוכין הפנתה המשטרה את המבקש לנהלים שפורסמו במרשתת, באתר המשטרה, זאת על אף שבבקשה התבקשו בפירוש הנהלים "באופן מלא וללא השחרות". משכך, יש בתשובתה של המשטרה חוסר תום לב או חוסר הבנה את המבוקש. הפנייתה של המשטרה לנהלים המושחרים המפורסמים אינה מהווה מענה לבקשה, שכן המבקשת מכירה את הנהלים המפורסמים, אך מבקשת לקבל את הנוהל המלא וללא השחרות. ככל שהרשות מבקשת להימנע ממסירת הנוהל עליה לסרב לבקשה בהתאם להוראות סעיף 9.

2. אי עמידת המענה בפסיקת בית המשפט המחוזי בנושא:

הפרסום החלקי של הנהלים באתר המשטרה אליו מפנה המשטרה במענה שבנדון ובסימוכין אינו עומד בפסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים בעת"מ 22-02-2015 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (להלן: "פסיקת המחוזי" או "פסק הדין") אשר מתייחסת ספציפית לנהלים ממדרג זה וננושא זומה. בפסק דינו כתב כבוד השופט נועם את הרציונל למסירת המידע, שיפה גם לעניינו:

"חשיפת המידע חיונית, גם לשם בחינת חוקיות הוראות הפעלת האמצעים, וגבולות המותר והאסור בשימוש בהם; וכן מידתיות וסבירות ההפעלה, הן על-פי הנהלים והן ביישומם במקרים הפרטניים. היא אף חיונית כדי לפקח על פעילות המשטרה, כרשות שלטונית, בעת הפעלת כוח כלפי אזרחים; לשם הרתעה מפני מעשים החורגים מהמותר; לצורך מתן אפשרות לביקורת אפקטיבית - ציבורית ואישית - בעניין השימוש באמצעים, בין בבחינת הנהלים ובין בהגשת תלונות למח"ש או תביעות אזרחיות על חריגה מהנהלים בזמן אמת; וכן - כפועל יוצא - גם להגברת האמון במשטרה עצמה."

3. **אי עמידת המענה בדרישות החוק ונהלי היחידה הממשלתית לחופש המידע:**
- המענה שבנדון ובסימוכין אף לא עומד בדרישות חוק חופש המידע ונוהל מס 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע שעניינו "דרישת המענה בדחיית בקשת חופש מידע". מענכם שבסימוכין אינו מספק ואף מתעלם מהחובה הקבועה בחוק חופש המידע לנמק ולציין את הסייג הספציפי שבגיניו מחליטה הרשות לחסות כל סעיף וסעיף בנהליה. המשטרה, ככל רשות ציבורית, מחויבת בהוראות הנוהל ומחובתה לנמק את הסירוב לפרסם מידע שנתבקש: "רשות ציבורית אינה רשאית להסתפק בסירוב לקוני לבקשה למסירת מידע ועליה לפרט את הטעמים לכך, על מנת לאפשר למבקש המידע לעמוד על טעמים אלה ולשקול את מהלכיו" (ע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ**, סעיף 23). מיותר לציין שהסירוב המבוקש אינו לקוני אלא אף פחות מכך, ויש לקוות שמדובר בשגגה, וזאת במיוחד לאור פסיקת המחוזי אשר כבר בחנה את יכולתה של המשטרה לאכוף את החוק בעת הפרת סדר באמצעים החשופים לציבור הרחב בהיפגשו עימם או בדיווחים המתקבלים עליהם. אז כמו היום.
4. בנוסף על המפורט לעיל נציין כי הנהלים המושחרים הועלו עובר לפסיקת המחוזי, על כן הרשות רשאית לשקול מחדש את החלטתה בעניין שכן "על הרשות המנהלית חלה חובה מתמדת ומתמשכת להפעיל שיקול דעת. חובה זו הולכת ומתעצמת עם חלוף הזמן, במובן זה שיתכן כי ההחלטה שהייתה תקפה במועד קבלתה, עשויה להפוך לבלתי סבירה מחלוף הזמן ושינוי הנסיבות שבא עמו" (ע"מ 6186/17 **שמואל ברקוביץ' נ' המועצה המקומית מבשרת ציון**, סעיף 20). כלומר הרשות אינה כבולה להחלטתה קודמת לאור שינוי הנסיבות עקב ההכרעה בפסק הדין.
5. לסיכום, אין ספק כי קיים אינטרס ציבורי משמעותי בחשיפת המידע המלא בנוגע לאופן הפעלת האמצעים ותיאורם. השימוש בפרשים בפיזור הפגנות בחודשים האחרונים הפך למופע תדיר ואף הוביל לפציעתם של מפגינים. מדובר באמצעי שנמצא בליבו של דיון ציבורי ער כפי שעולה מהעיסוק התקשורתי הנרחב באירועי הפציעה וכן מהדיונים בנושא בוועדות הכנסת. באשר לשימוש ב"צעקה", מדובר באמצעי חדש ושנוי במחלוקת בעולם ובישראל כפי שעולה ממכתב ההסתדרות הרפואית בישראל המצורף כנספת למכתב זה.
6. לאור זאת ובטרם פנייתנו שוב לערכאות משפטיות לצורך קבלת המידע המבוקש, נבקשם לשקול מחדש את סירובכם, לאור קביעות פסק הדין, האינטרס הציבורי ותוך שקילות שיקולים של יעילות נוכח סיכויי הצלחת התיק לאור קביעת בית המשפט בפסק הדין בעניין דומה. כמו כן, ככל שישנם סעיפים חריגים ספציפיים, אותם אתם מבקשים לחסות אנו מבקשים לקבל מענה מפורט ומנומק לכל סעיף והכל ובהתאם לדין.

בברכה,

עו"ד אן סוצ'יו
האגודה לזכויות האזרח

עו"ד דן רוזנטל
התנועה לחופש המידע